

Í þessu fréttabréfi

Óvissutig vegna jarðskjálfta

Viðbragðsáætlanir vegna jarðskjálfta

Samhæfingarstöðin virkjuð vegna óveðurs

Íbúafundur vegna jarðskjálfta

Björgun 1012

Samningar við hjálparlið almanna- varna

Snjóflóðahætta

Samráðshópur áfallahjálpar

Lítið Grímsvatnahlaup

Æfingar vegna Snjóflóðahættu

Æfing með neyðarstjórn Landsvirkjunar

Æfing með sjúkrahúsinu á Akureyri

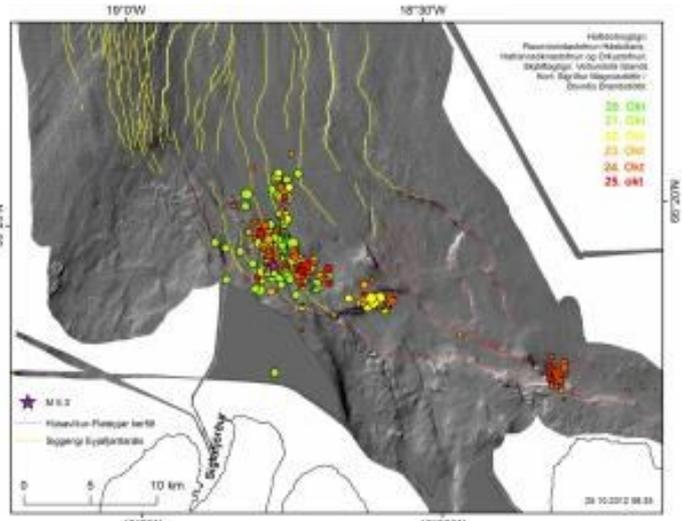
Úttekt vegna sóttvarna og almanna- varna í farsótt

Facebook síða almanna- varnadeilda

Óvissutig vegna jarðskjálftahrinu úti fyrir Norðurlandi

Fjöldi jarðskjálfta að stærðinni 4,1 – 4,3 mældust frá 14. – 21. september syðst í Eyjafjarðarál milli Húsavíkur Flateyjarmisgengisins og sigdals suður af Kolbeinshrygg og fundust þeir víða á Norðurlandi. Síðan hófst öflug jarðskjálftahrina að nýju 20. október nokkru suðvestar en skjálftarnir í september. Stærsti skjálftinn mældist 5,6 að stærð. Talið er að nægileg spennan sé til staðar fyrir skjálfta að stærðinni 6,8 og möguleiki að hrinur sem þessar komi af stað stórum jarðskjálfta. Ríkislögreglustjóri lýsti yfir óvissutigi í samráði við lögreglustjórana á Húsavík, Akureyri og Sauðárkróki.

Vísindamenn á Veðurstofnunni, Jarðvísindastofnun Háskóla Íslands og almanna- varnir fylgdust náið með framvindunni. Skjálftarnir héldu áfram fram eftir hausti.

Myndin sýnir lögum botns á svæðinu þar sem Húsavíkur – Flateyjarmisgengið koma saman við sigdalinn Eyjafjarðarál. Punktarnir sýna jarðskjálfta 20-25 október, Kort: Sigríður Magnúsdóttir/Bryndís Brandsdóttir

Gerð viðbragðsáætlunar vegna jarðskjálfta úti fyrir Norðurlandi

Á Akureyri var fundað 31. október klukkan 13:00 með viðbragðsaðilum á Norðurlandi. Kynnt var vinna sem komin er í gang vegna viðbragðsáætlunar vegna jarðskjálfta. Á fundinum á Akureyri með viðbragðsaðilum var farið yfir séráætlanagerð og útskýrt hvernig jarðskjálftaáætlanir fyrir umdæmin þrjú á Norðurlandi væru hugsaðar. Almanna- varnadeild ríkislögreglustjóra (AVD) sér um ritstjórn áætlanna. Rögnvaldur Ólafsson kynnti séráætlanir og hvernig þær eru unnar og upp byggðar. Stefnt er að því að setja 3ja manna verkefnisstjórn og vinnuhópa í málið. Í samhæfingarhópi er einn frá hverju umdæmi og einn frá AVD. Áætlanirnar yrðu síðan vistaðar á vefsíðu almanna- varnadeilda. Stefnt er að þjálfun stjórnenda á næstunni með fimm daga námskeið fyrir aðgerðastjórn (AST) og vettvangsstjórn (VST) og þjálfun með skrifborðsæfingu og jafnvel ein stór skrifborðsæfing með Samhæfingarstöðinni. Tímalína áætlunarinnar felst í undirbúningi með öflun gagna, áætlanagerð þar sem raðað er saman upplýsingum, innleiðingu með kynningu og þjálfun með AST og VST og æfingu

Samhæfingarstöðin virkjuð vegna óveðurs

Óveður og norðanillviðri gekk yfir landið þ. 2. nóvember og var Samhæfingarstöðin í Skógarhlíð virkjuð. Aðgerðarstjórn höfuðborgarsvæðisins beindi þeim tilmælum til fræðslu- yfirvalda að vinna eftir verklagsreglum um röskun á skólaláti og foreldrar beðnir um að sækja börn sín í lok skóladags. Mikið álag var á slysadeild vegna beinbrota og meiðsla sem rekja mátti til óveðursins. Slysavarnafélagið Landsbjörg lögregla og slökkvilið stóð í ströngu við að aðstoða landsmenn vegna óveðursins. Olíutankar skemmdust í Öfirisey, gluggar brotnuðu m.a. í Mosfellsbæ og lausir munir fuku. Farsímakerfið datt víða út. Þá var mikil ófærð á landinu og ísing á raflium.

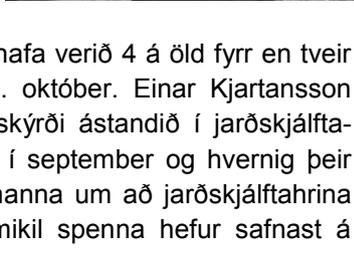

Íbúafundir vegna jarðskjálftahrinu úti fyrir Norðurlandi

Dagana 30 – 31 október 2012 voru haldnir íbúafundir vegna jarðskjálftahrinu sem gengið hefur yfir Norðurland frá því í september. Fundað var með íbúum í umdæmi lögreglustjórans á Húsavík og lögreglustjórans á Akureyri. Fundir voru á Húsavík þriðjudaginn 30. október og á Kópaskeri á Skjálftasetrinu. Einnig voru fundir 31. október á Siglufirði í grunnskólanum og í Dalvíkurbyggð í Menningarhúsinu Bergi. Fundirnir voru með svipuðu sniði. Fulltrúar frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra sóttu alla fundina Víðir Reynisson, Rögnvaldur Ólafsson og Guðrún Jóhannesdóttir, einnig vísindamennirnir Sigurjón Jónsson og Einar Kjartansson. Halldór Pétursson jarðfræðingur var á fundinum á Akureyri og Sveinn Brynjólfsson snjóflóðasérfræðingur, á Dalvík og Siglufirði og fjölluðu þeir um skriðuhættu og snjóflóð í jarðskjálftum. Svavar Pálsson lögreglustjóri og Sigurður Brynleifsson voru frá lögreglustjóraembættinu á Húsavík og Björn Jósep Arnviðarson og Daníel Guðjónsson frá lögreglustjóraembættinu á Akureyri. Á Húsavík og Kópaskeri voru fulltrúar Landsnets, Mílu, Rauða krossins, Slysavarnafélagsins Landsbjargar, Heilbrigðisstofnunar RARIK, Vegagerðarinnar, sveitarstjórnar og svöruðu þeir spurningum fundargersta.

Einnig flutti Hulda Ragnheiður Árnadóttir erindi um Viðlagatryggingu og fjallaði um mikilvægi brunatrygginga (fasteignir og innbú) og minnti íbúa á að uppfæra reglulega brunabótamat í samræmi við endurbætur á húseignum. Guðrún Jóhannesdóttir fór yfir viðbúnað og ýmsar aðgerðir sem koma geta í veg fyrir tjón.

Sigurjón Jónsson jarðeðlisfræðingur, sem rannsakað hefur jarðskjálftasvæðið fyrir Norðurlandi flutti erindi þar sem hann útskýrði fyrir fundarmönnum skjálftavirkni og fór yfir sögulega jarðskjálfta á Norðurlandi (1976, 1963, 1934, 1910, 1885 1872, 1838 og 1755). Mikil spennuuppsöfnun hefur verið á svæðinu s. l. 140 ár. Ef miðað er við jarðskjálftan árið 1872 og jafnan spennuuppsöfnunarhraða og líkanareikning er spenna fyrir jarðskjálfta upp á 6,8 búin að

13. nóvember var haldinn íbúafundur í Bóknáms- húsi Fjölbautarskóla Norðurlands vestra á Sauðár- króki vegna jarðskjálftavirkinnar úti fyrir Norðurlandi. Þar fluttu erindi Björn Oddsson frá AVD, Einar Kjartansson frá Veðurstofnunni, Þorsteinn Sæmundsson frá Náttúrustofu Norðurlands vestra, Guðrún Jóhannesdóttir frá AVD og Hulda Ragnheiður Árnadóttir frá Viðlagatryggingu Íslands. Vernharð Guðnason formaður almannavarnarnefndar Skagafjarðar sagði frá gerð viðbragðsáætlunar sem umdæmið tekur þátt í ásamt umdæmum lögreglustjóranna á Akureyri og Húsavík vegna jarðskjálfta á Norðurlandi. Fundinn sóttu milli 60 – 70 manns.

safnast upp og getur leyst öll úr læðingi í einu eða í áföngum. Erfitt getur verið að segja til um, hvort slíkt muni gerast fljótlega en það mun gerast á einhverjum tímapunkti. Skjálftinn 1976 varð í kjölfar kviku- hreyfinga við Kröflu en gliðnun varð 8 – metrar í Kröflueldum. Síðan hafa ekki orðið stórir skjálftar á svæðinu sem að meðaltali hafa verið 4 á öld fyrr en tveir skjálftar að stærðinni 5,3 og 5,6 núna 21. október. Einar Kjartansson jarðeðlisfræðingur á Veðurstofu Íslands útskýrði ástandið í jarðskjálfta- málum nú í haust og fór yfir jarðskjálftana í september og hvernig þeir hafa þróast í október og það mat vísindamanna um að jarðskjálftahrina gæti þróast út í stærri skjálfta þar sem mikil spenna hefur safnast á sprungum á svæðinu.

Ráðstefnan Björgun 2012

Fjöldmenni var á Björgun 2012, ráðstefnu og sýningu Slysavarnafélagsins Landsbjargar, sem haldin var á Grand hóteli í Reykjavík dagana 19. og 21. október. Hátt í 60 fyrirlestrar voru í boði, hver öðrum betri. Víðir Reynisson deildarstjóri almannavarnadeildarinnar var með opunar- fyrirlesturinn, sem fjallaði um það, hvernig hægt er að gera ráð fyrir hinu óvænta – og hvort við getum lært af fyrri hamföllum. Thor Langlis frá lögreglunni í Osló hélt áhrifamikinn fyrirlestur um aðgerðir og samhæfingu viðbragðsaðila vegna sprengingarinnar og skotárásarinnar í Noregi þann 22. júlí 2011. Björn Oddsson frá almannavarnadeildinni velti fyrir sér almannavarnaskipulaginu í fyrirlestrinum „Hvers vegna eru Almannavarnir að skipta sér af?“. Fjöldi fyrirlestra voru haldnir á ráðstefnunni um björgunaraðgerðir og ýmsa sérhæfða þekkingu björgunarsveitarmanna, sem tengjast meðal annars fjar- skiptum, þjálfun og björgun.

Samningar við hjálparlið almannavarna

Á þessu ári hefur verið unnið að endurnýjun samninga um hjálparlið almannavarna, Rauða krossinn á Íslandi og Slysavarnafélagið Landsbjörg. Samningarnir voru fyrst gerðir árið 1974 og hafa verið endurnýjaðir og uppfærðir reglulega. Þeir fjalla meðal annars um hlutverk hjálparliða í heildarskipulagi almannavarna og skilgreina tengsl stjórnskipulags Rauða krossins og Slysavarnafélagsins Landsbjargar við skipulag almannavarna á hættu- og neyðartímum. Ríkislögreglustjóra er heimilt samkvæmt 8. gr. laga um almannavarnir frá árinu 2008 að semja við sjálfseignastofnanir, félagasamtök eða aðra aðila um að þeir sjái um framkvæmt almannavarna á tilteknu sviði. Umdæmissamningar eru gerðir í hverju héraði og á ráðstefnunni Björgun 2012 var skrifað undir endurnýjaða samninga um hjálparlið almannavarna á höfuðborgarsvæðinu.

Snjóflóðahætta

Mikil snjókoma var á Vestfjörðum og Norðurlandi í norðanáhlapi dagana 16 – 19. nóvember. Við það spilltist færð og snjóflóð féllu víða. Þá skapaðist snjóflóðahætta í byggð á norðanverðum Vestfjörðum og Mið- Norðurlandi og var því lýst yfir óvissustigi. Síðan var ákveðið að rýma iðnaðarsvæði á Ísafirði við í Seljalandshlíð og þá lýst yfir hættustigi. Einnig skapaðist snjóflóðahætta undir Nöfunum á Sauðárkróki og féll þar snjóflóð og var ákveðið að rýma þar þrjú hús og meta ástandið frekar. Snjóflóð féllu á Siglu-fjarðarveg og veginn um Súðavíkurlíð. Óvissu- og hættustigi var síðan aflétt á þessum svæðum 19 nóvember.

Samráðshópar áfallahjálpar

Fyrirhugað er að halda fræðslu- og vinnufund 22. febrúar næstkomandi fyrir samráðshópa landsins í áfallahjálpar. Markmiðið með fundinum er að fara yfir verkefni í útkalli og gerð gátlista. Heildarskipulag áfallahjálpar í almannavarnakefinu er frá árinu 2003 og hefur það verið endurskoðað reglulega nú síðast haustið 2010. Samráðshópar starfa í öllum lögregluumdæmum landsins. Þeir sem eiga aðild að skipulaginu eru ríkislögreglustjóri, Landlækniseimbættið, Rauði krossinn á Íslandi, Þjóðkirkjan, Samband íslenskra sveitarfélaga og áfallamiðstöð Landspítala.

Lítið Grímsvatnahlaup

Mælingar á leiðni þann 22. nóvember gáfu til kynna að lítið Grímsvatnahlaup væri í farvatninu. Einnig sýndu GPS mælingar að íshellan í Grímsvötnum hefur sigið talsvert. Ríkislögreglustjóri, í samráði við lögreglustjórana á Hvolsvelli og Eskifirði lýsti yfir óvissustigi. Þann 30. nóvember var óvissustiginu aflýst og ljóst að um lítinn atburð var að ræða og vatnsrennsli í Gigjukvísl í jökulhlaupinu var eins og að sumarlagi.

Æfingar vegna snjóflóðahættu

Nú í desember voru æfð viðbrögð við snjóflóðahættu á Norðurlandi og Austurlandi. Almanna- og Veðurstofan og lögregluumdæmin á Akureyri og Seyðisfirði æfðu atburði á óvissu- og hættustigi og skilgreindu rýmingu á ákveðnum stöðum.

Æfing með neyðarstjórn Landsvirkjunar

Almanna- og Veðurstofan tók þátt í umfangmikilli skrifborðsæfingu, sem neyðarstjórn Landsvirkjunar hélt 22. nóvember. Atburðarás æfingarinnar var að líkt var eftir eldgosi á Kröflusvæðinu við Vítismó vestan Vítis. 4 km. sprunga myndaðist frá bílastæðinu við Leirhnjúk norður í átt að Hreindýrahól. Mikið og kröftugt eldgos með þunnfljóttandi hrauni úr sprungunni ógnaði Kröflustöðinni og þurfti að stöðva vélar hennar og rýma svæðið. Aðgerðarstjórn á Húsavík var virkjuð og aðstoðaði Samhæfingarstöðin vettvang. Æfingin tókst vel og tækifæri fyrir viðbragðsaðila að æfa sínar áætlanir og viðbrögð við eldgosi.

Æfing á Sjúkrahúsinu á Akureyri

Föstudaginn 30. nóvember var haldin metnaðarfull raunæfing á Sjúkrahúsi Akureyrar (FSA) þar sem viðbragðsáætlanir voru æfðar. Í æfingunni var líkt eftir atburði þar sem 42 einstaklingar höfðu slasast í rútuslysi. Allar deildir sjúkrahússins tóku þátt í æfingunni og var æft flæði sjúklinga inn á sjúkrahúsið. Fulltrúar almanna- og veðurstofunnar voru með í æfingunni, bæði fyrir norðan og í Samhæfingarstöðinni í Reykjavík.

Úttekt Evrópusambandsins vegna almannavarna og sóttvarna í farsótt

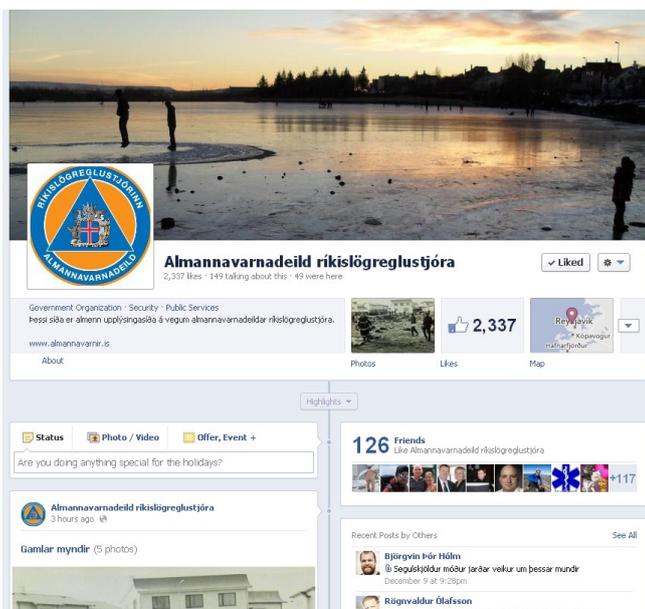
Þriðjudaginn 4. desember kom hópur sérfræðinga á vegum heilbrigðisviðs Evrópusambandsins í Samhæfingarstöðina í Skógahlíð til að kynna sér viðbúnað og viðbrögð almannavarna í farsótt. Farið var yfir skipulag almannavarna, æfingar og viðbragðsáætlanir í heimsfaraldri influensu og annan viðbúnað sem almannavarnir og Sóttvarnalæknir hafa unnið á þessu sviði.

Facebook síða almannavarnadeildar

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra heldur úti heimasíðu, www.almannavarnir.is, þar sem finna má almennar upplýsingar um almannavarnir og starf deildarinnar. Útgefið efni er aðgengilegt á vefnum auk þess sem tilkynningar eru birtar þar,

Almannavarnadeildin opnaði Facebook síðu í byrjun árs 2011. Hún var að mestu óvirk þar til haustið 2012 að gangskör var gerð til þess að uppfæra efnið inná síðunni. Facebook síðan er óformlegri en heimasíðan og stefnt er að því að setja reglulega áhugavert efni inná hana eins og viðvaranir vegna færðar og veðurs, fréttir af daglegt starfi deildarinnar og upprifjun vegna forvarna. Í nóvember 2011 voru 158 heimsóknir á einni viku en í ár voru þær yfir 26.000. Almenningur er því áhugasamur um almannavarnir og Facebook ágætis vettvangur til upplýsingamiðlunar.

Síðuna má einnig nota til upplýsingagjafar til almennings vegna yfirstandandi aðgerða.

Þú finnur almannavarnadeild ríkislögreglustjóra á Facebook

Okkar bestu jóla og nýjárskveðjur með kærri þökk fyrir samstarfið á árinu sem er að líða.

Ídökkum til að vinna með ykkur á nýju ári.

Váir, Rögnvaldur, Ágúst Gunnar, Guðrún, Kristín, Eggert og Björn

Holiday greetings and a happy new year